

SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ PARTNERIŲ PATEIKTŲ PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 1 PRIORITETO „MOKSLINIŲ TYRIMŲ, EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS IR INOVACIJŲ SKATINIMAS“ PRIEMONĖS NR. 01.2.1-LVPA-K-833 PRIEMONĖS „INOKLASTER LT“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PROJEKTO VERTINIMAS

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos ir pasiūlymai	Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai bei komentarai
1.	Vytauto didžiojo universitetas 2015 m. gruodžio 18 d. el. laiškas	
1.1.	Išanalizavę pateiktus dokumentus, norėtume patikslinti, ar pagal parengtą "Inoklaster LT" finansavimo sąlygų aprašą klasteris privalo būti įregistruotas kaip atskiras juridinis asmuo, ar projektą gali inicijuoti įmonių, VŠĮ bei mokslo institucijų grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį. Šiuo metu apraše pateikta informacija bei nuoroda į Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 92 punktą aiškiai į šį klausimą neatsako.	Komentaras. „Inoklaster LT“ projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – Aprašas) reikalavimo, kad klasteris būtų įregistruotas kaip naujas atskiras juridinis asmuo nėra. Aprašą 16 ir 18 punktuose nurodyta, kad „galimi pareiškėjai yra juridiniai asmenys, eksploatuojantys klasterius“ ir kad „pareiškėju (projekto vykdytoju) gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.“ Klasterio veiklos teisinis pagrindas yra jungtinės veiklos sutartis, kaip nurodyta Aprašo 55 punkte: „55. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (...): 55.5 jungtinės veiklos (partnerystės) tarp klasterio narių sutarties, pagrindžiančios klasterio nariai bendrą ekonominį interesą drauge vykdyti MTEPI veiklas ir kiekvieno klasterio nario konkrečias veiklas produkto (paslaugos) kūrimo grandinėje, kopiją“. Taip pat primename, kad projektas turi atitikti projektų atrankos kriterijus, iš kurių 21.4 punktas taip pat išsamiau paaiškina klasterio sąvoką ir veiklos principus: „21.4. klasteris atitinka klasterio apibrėžimą ir jo nariai susibūrė turėdami tikslą ir bendrą ekonominį interesą vykdyti MTEPI veiklas (vertinama, ar pagal priemonę finansavimui gauti pretenduoja tokie juridiniai asmenys, kurie eksploatuoja tik tokius klasterius, kurie atitinka klasterio apibrėžimą ir kurie paraiškoje pagrindė, jog klasterio nariai turi bendrą ekonominį interesą drauge vykdyti MTEPI veiklas).
2.	Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos inovacijų centro, asociacijos "Žinių ekonomikos forumas", Lietuvos lazerių asociacijos, Lietuvos inžinerinės pramonės asociacijos "Linpra" bendras jungtinės pastabos pateiktos 2015 m. gruodžio 31 d. el. laišku	
2.1.	Pastaba Aprašo 36 punktui "Projekto veikla turi būti pradėta įgyvendinti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos."	Atsižvelgta.

	Pasiūlymas. Kadangi klasterį sudaro aibė atskirų ūkio subjektų – klasterio narių, todėl tokių kompleksinių projektų pradžia reikalauja daug atsakingų sprendimų bei parengiamųjų darbų. Atsižvelgiant į tai, siūlome pailginti laikotarpį, per kurį turi būti pradėtas projekto įgyvendinimas: 36. Projekto veikla turi būti pradėta įgyvendinti ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.	
2.2.	Pastaba Aprašo 39 punktui „Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 400 000 Eur (keturi šimtai tūkstančių eurų)“ ir Aprašo 40 punktui „Mažiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 100 000 Eur (šimtas tūkstančių eurų).“ 2007-2013 m. ES Struktūrinių fondų lėšų investavimo į klasterių plėtrą praktika parodė, kad iš 21 klasterio, gavusio paramą pagal priemonę InoklasterLT, daugiau nei 33 proc. (7 iš 21) gavo paramos mažiau nei 90 tūkst. eurų. Esant dabartinėms sąlygoms jie negalėtų pretenduoti į investicijas. Be to, didelė žemutinė riba neskatina klasterio narių daugiau investuoti nuosavų lėšų. Taip pat didžioji dalis Lietuvoje veikiančių klasterių yra besiformuojantys. 2007-2013 m. ES Struktūrinių fondų lėšų investavimo į klasterių plėtrą praktika parodė, kad iš 21 klasterio, gavusio paramą pagal priemonę InoklasterLT, tik 4 gavo paramos daugiau nei 300 tūkst. Eurų (esant ženkliai didesniam priemonės biudžetui nei šiame kvietime planuojama investuoti). Atsižvelgiant į minėtą informaciją, siūlome pakoreguoti minimalias ir maksimalias sumas: „39. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 300 000 Eur (trys šimtai tūkstančių eurų). 40. Mažiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 50 000 Eur (penkiasdešimt tūkstančių eurų).“	<i>Iš dalies atsižvelgta.</i> Lyginant 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų investavimo į klasterių plėtrą su naujuoju 2014–2020 m. investavimo periodu, pažymėtina, kad situacija yra ženkliai pasikeitusi. Antrojo finansavimo periodo pradžioje klasterizacijos procesas Lietuvoje buvo tik prasidėjęs, dėl šios priežasties ir finansavimo sumos buvo palyginus nedidelės. 2014 m. vasario 27 d. ūkio ministro įsakymu Nr. 4-131 buvo patvirtinta Lietuvos klasterių plėtros koncepcija (toliau – Koncepcija). Koncepcijos rengime dalyvavo tiek Lietuvoje veikiančios klasteriai, jų fasilitatoriai ir klasterizacijos procesus skatinančios nacionalinės institucijos, tiek ir socialiniai partneriai. Koncepcijos 21 punkte nurodyta, kad klasterį turi sudaryti ne mažiau kaip 5 nepriklausomos įmonės, tačiau vystant veiklą ir siekiant didesnio produktyvumo tiek Lietuvoje, tiek užsienio rinkose, šis skaičius turėtų augti. Atsižvelgiant į Koncepcijoje numatytą siekį stambinti klasterius, 2014–2020 m. finansavimo periodo priemonės „Inoklaster LT“ vienas iš prioritetinių kriterijų, kurie buvo suderinti su socialiniais-ekonominiais partneriais ir susijusiomis institucijomis, yra klasterio narių skaičius, t.y. aukštesnis balas bus suteikiamas tiems klasteriams, kurie turės didesnę narių skaičių. Skatinant klasterių jungimąsi tarpusavyje, Lietuvoje siekiama turėti didelę įmonių koncentraciją kiekviename sektoriuje. Klasteris, vystantis veiklą ir siekiantis didesnio produktyvumo Lietuvoje bei veiklos išplėtimo užsienyje, turėtų didinti klasterio dalyvių skaičių. Stambių projektų realizavimas, gerosios patirties perėmimas, inovacijų diegimas, brangių technologijų ir naujovių įsigijimas, kurių gautų klasteris, turintis didelį nepriklausomų klasterio narių skaičių. Tačiau, atsižvelgiant į tai kad Aprašo 12 p. sumanioms specializacijos sritims numatoma skirti skirtingas sumas, kurių kai kurios yra mažesnės nei maksimali šiuo metu Apraše numatyta finansavimo lėšų suma, planuojama tikslinti minimalias ir maksimalias sumas atsižvelgiant į kiekvienai kryptčiai numatytą sumą, t. y. sumanos specializacijos sritims, kurioms numatytos mažesnės finansavimo sumos, minimali finansavimo lėšų suma bus 50 000 Eur, o kurioms didesnės sumos – 100 000 Eur. Maksimali projektui skirta finansavimo suma sumanos specializacijos sritims, kurioms skirta

		daugiau nei 700 000 Eur liks 400 000 Eur, o sritims kurioms skirta mažiau nei 700 000 Eur, maksimali finansavimo suma projektui bus sumanios specializacijos sričiai skirta finansavimo suma.
2.3.	55.8. Verslo planą, kurio rekomenduojama forma ir turinio reikalavimai nustatyti Lietuvos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamas priemonės turinio reikalavimų apraše, paskelbtame Ūkio ministerijos interneto svetainėje adresu www.ukmin.lt (toliau – verslo planas). Pateikus šias verslo plano dalis kita negu rekomenduojama forma, jose turi būti pateikta visa rekomenduojamoje formoje nurodyta informacija. Klasteris – tai pagal jungtinės veiklos sutartį veikiančių subjektų aibė. Klasterio koordinatoriumi gali būti tiek įmonė, tiek viešasis juridinis asmuo – verslo asociacija, kurie gali patys intensyviai nevykdyti ūkinės veiklos. Klasterio veikla apima klasterio narių, kurie gali būti ir ne Lietuvos ūkio subjektai, vykdomas veiklas. Minėta situacija yra keblė rengiant verslo planą, kurio rekomenduojama forma ir turinio reikalavimai nustatyti Lietuvos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos administruojamas priemonės turinio reikalavimų apraše. Rekomendacijose įvardinti reikalavimai prašo pateikti pareiškėjo verslo planą ir informaciją apie pareiškėjo veiklą ir/arba projekto partnerį. Priemonėje InoKlasterLT partnerių nenumatyta, o klasterių nariais gali būti tiek Lietuvoje, tiek ES šalyse registruoti ūkio subjektai. Prašome patikslinti reikalavimą, kartu su paraiška pateikti verslo planą, eliminuojant atitinkamas rekomenduojamo verslo plano dalis bei nurodant, kuri informacija verslo plane turi sietis tik su pareiškėju, o kuri su visų klasterio narių vykdoma bendra veikla. Taip pat kaip galimą sprendimo alternatyvą siūlome iš viso atsisakyti reikalavimo kartu su paraiška pateikti verslo planą, kadangi klasteris nėra ūkio subjektas savo esme ir jo nariai gali turėti visiškai atskirus verslo planus.	Atsižvelgta. Reikalavimas pateikti verslo planą bus pakeistas reikalavimu pateikti klasterio veiklos planą, kurio forma bus paskelbta kartu su priemonės kvietimu.
2.4.	65. Paraiškų vertinimo pabaigoje įgyvendinančioji institucija, prieš pateikdama atrinktų projektų ataskaitą Ministerijai, pagal pateiktus metinių finansinių ataskaitų rinkinius įsitikina, ar pareiškėjai (partneriai) nėra sunkumų patiriančios įmonės. Esant poreikiui įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pateikti ir kitus dokumentus (pvz., tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentus ir pan.). 70. Įgyvendinančioji institucija, siekdama įsitikinti, kad finansavimo skyrimo (projekto sutarties sudarymo) metu pareiškėjas (partneris) nėra sunkumų patirianti įmonė, iki finansavimo skyrimo (projekto sutarties sudarymo) iš pareiškėjo (partnerio) gali paprašyti pateikti paskutinio ketvirčio iki finansavimo skyrimo (projekto sutarties sudarymo) sudarytą finansinę ataskaitą.	Atsižvelgta.

	Pagal PFSA 17 punktą - partneriai negalimi. Siūlome patikslinti 65, 70 punktus, išbraukiant žodį „partneriai“.	
2.5.	2 priedo 1 kriterijaus paaiškinimas: Siekama skatinti komerciškai sėkmingų produktų kūrimą, todėl aukštesnis įvertinimas suteikiamas tiems projektams, kurių įgyvendinimo metu ir 3 metus po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos gautų įmonės pajamų iš įgyvendinant projektą ir tiesiogiai projekto metu sukurtų ir rinkai pateiktų produktų santykis su projektui skirta Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma yra didesnis. Klasterį sudaro aibė ūkio subjektų, kurių kiekvienas generuoja pajamas dalyvaudamas klasterio veikloje. Siūlome patikslinti kriterijaus aprašymą, vietoj „<u>gautų įmonės pajamų</u>“ įrašant „<u>gautų klasterio narių (įmonių) pajamų</u>“.	<i>Atsižvelgta.</i>